

Yhtymäkokous

Aika 19.11.2021 klo 10:30 -

Paikka Kokoushuone Joutsen, Ilmalankuja 2 L

Asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen avaaminen, osallistujien toteaminen, ääniluettelon vahvistaminen sekä yhtymäkokouksen järjestäytyminen	3
2	Sidotun investointimäärärahan korottaminen	4
3	HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma 2022–2024	5
4	Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkostojen saneerauksen hankesuunnitelma	10
5	Kruunusillat raitiotiehankkeen vesihuollon hankesuunnitelma	13
6	Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta	16
7	Sidonnaisuusilmoitukset	18

1**Kokouksen avaaminen, osallistujien toteaminen, ääniluettelon vahvistaminen sekä yhtymäkokouksen järjestäytyminen**

Yhtymäkokous 19.11.2021

Päätetään

- a. todeta kaupunkien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokoukseen osallistuvat,
- b. todeta perussopimuksen määräykset yhtymäkokousedustajien äänivallasta sekä laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelo,
- c. valita yhden yhtymäkokousedustajista yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta, sekä
- d. todeta, että kaikki valtuutetut yhtymäkokousedustajat allekirjoittavat pöytäkirjanpitäjän kanssa yhtymäkokouksessa laaditun pöytäkirjan.

Päätös

Liitteet

- Ääniluettelo 2021

2**Sidotun investointimäärärahan korottaminen**

Hallitus 24.09.2021 § 115

Esittelijä
ValmistelijatVs. toimitusjohtaja Pekka Hänninen
Controllerit Iina Kuutti ja Paula Mäkilaurila, puh. 09 15611

Talousarviovuonna 2021 HSY:llä on kaksi sidottua määrärahaa: HSY:n toimintamenot ja investointimenot. Näistä investointimenojen ennakoidaan ylittyvän.

HSY:n tammi-elokuun investoinnit olivat yhteensä 140,9 miljoonaa euroa, josta 129,0 milj. oli vesihuollon ja 10,7 milj. jätehuollon investointeja. Kokonaisinvestointien ennakoidaan vuositasolla ylittävän talousarvion sidotun määrärahan (240,7 miljoonaa euroa) noin 17,1 miljoonalla eurolla. Vesihuolto ylittää talousarvionsa n. 20 milj. eurolla. Ylitys tulee lähinnä jätevedenpuhdistuksen uudisinvestoinneista eli Blominmäki-hankkeen kustannusennusteen muutoksista sekä pienemmässä määrin mm. raidehankkeiden aiheuttamista arvioitua suuremmista johtosiirroista. Jätehuolto alittaa talousarvionsa kolmella miljoonalla eurolla.

Vesihuollon investointeja on pyritty sopeuttamaan määrärahan puitteisiin siinä määrin kuin se on mahdollista. Menossa olevien hankkeiden lykkääminen tai supistaminen ei ole kuitenkaan järkevää.

Päätösehdotus (PH)

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle kuntayhtymän sidotun investointimäärärahan korottamista 240 702 000 eurosta 257 796 000 euroon.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 19.11.2021
1415/00.01.013.0132/2021

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää korottaa kuntayhtymän sidotun investointimäärärahan 240 702 000 eurosta 257 796 000 euroon.

Päätös

3 HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma 2022–2024

Hallitus 15.10.2021 § 130

Esittelijä	Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelijat	Controllerit Iina Kuutti ja Paula Mäkilaurila, puh. 09 15611
Yleistä	<p>HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.</p> <p>Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.</p> <p>HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. HSY:n hallitus käsitteli 18.6.2021 alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2022–2024 ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot 22.9.2021 mennessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 15.10.2021.</p> <p>Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen.</p> <p>Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä esitetyt vesihuollon ja jätehuollon taksamuutokset.</p> <p>Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2022 on käytetty 1,3 %:ia, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä. Suunnitelmavuodet on esitetty vuoden 2022 hintatasossa.</p> <p>Toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksessä on huomioitu kaupunkien lausunnot ja siihen on tehty HSY:n toiminnassa ja toimintaympäristössä kesän ja syksyn aikana tapahtuneista muutoksista aiheutuvat tarkennukset.</p>
Tavoitteet	<p>HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2022–2024 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat yhtymäkokouksen 16.11.2018 hyväksymään strategiaan 2025. Tavoitteiden pohjana ovat strategiset päämäärät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä • Korkea toimintavarmuus • Sujuvat palvelut • Vakaa talous

sekä mahdollistajapäämäärät:

- Hyvän työelämän kehittäjä
- Aktiivinen uuden teknologian hyödyntäjä
- Tiedolla vaikuttaja
- Yhteistyön rakentaja

Toiminta

HSY:n verkostoon pumpatun vesimäärän arvioidaan hitaasti kasvavan suunnittelukaudella. Vuonna 2022 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 96,9 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 76,4 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 143,7 miljoonaa m³ vuonna 2022, mikä tarkoittaa prosentin kasvua kuluvan vuoden ennusteesta.

Vuonna 2022 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,7 miljoonaa jäteastiayhjäennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 395 000 tonnia. Tonnit ovat samaa tasoa kuluvan vuoden ennusteen kanssa ja tyhjennysmäärät hieman korkeammat. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 232 000 tonnia. Käsitteilypalveluissa vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 272 000 tonnia, josta biojätettä on noin 48 000 tonnia.

Henkilöstö

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu henkilöstösuunnitelmassa vuosille 2022–2024. Vuoden 2022 keskimääräinen henkilöstömäärä on suunnitelmassa yhteensä 848 henkilötyövuotta, joka on 2 htv enemmän kuin vuoden 2021 suunnitelmassa.

Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2022 ovat 399,7 miljoonaa, 3,9 miljoonaa (1,0 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä esitetyt asiakashintamuutokset.

Vesihuollon käyttö- ja perusmaksuihin on laskettu 3,3 % korotus. Kaupunkien maksama korvaus yleisten alueiden hulevesistä on pienentänyt jäteveden käyttömaksun korotustarvetta. Hintojen nostotarve perustuu menossa olevan suuren investointitarpeen ja siitä seuraavien pääomakulujen kasvun kattamiseen.

Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan kasvavan maltillisesti suunnitelmakaudella. Kiinteistöjen jätehuollon hintoihin esitetään alustavasti talousarviovuodelle ainoastaan inflaatiotarkastusta 1,3 %. Sortti-asemien hintoihin ei tehdä muutoksia vuodelle 2022.

Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat noin prosentti HSY:n toimintatuotoista. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomamenot, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Vuonna 2022 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,34 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisestä vuodesta on 1,3 %.

HSY:n toimintamenot vuonna 2022 ovat 207,8 miljoonaa euroa eli 15,6 miljoonaa (8,1 %) enemmän vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset, kertaluontoiset menoerät kuten Suomenojan laitoksen purkukustannukset ja arvioitu kunta-alan palkkaratkaisun vaikutus +1,5 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2022 on 194,1 miljoonaa (48,6 %), kun sen vuonna 2021 ennustetaan olevan 205,8 miljoonaa (52,0 %).

Nettorahoitusmenot vuonna 2022 ovat 65,3 miljoonaa. Korkokuluista 60,6 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Vuonna 2022 jatkuu lisäksi koron maksaminen HSY:n peruspääomasta jäsenkunnille 2,5 miljoonan euron suuruisena. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 2,4 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuodelle 2022.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2022 vuosikate on 128,8 miljoonaa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 299,8 miljoonaa euroa. Suunnitelmakaudella joudutaankin turvautumaan merkittävään ulkopuoliseen lainarahoitukseen.

Tilikauden tulos vuonna 2022 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 2,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarausten aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden ylijäämä on 2,0 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2020 hyväksymiin investointiohjelmiin vuosille 2021–2030, joihin on tehty joitakin tarkennuksia.

Vuonna 2022 investoinnit ovat yhteensä 224 miljoonaa euroa, josta 198 miljoonaa on vesihuollon ja 22,4 miljoonaa jätehuollon investointeja.

Merkittävä muutos investointitasoon suunnitelmakaudella johtuu Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistumisesta, mikä pudottaa vesihuollon kokonaisinvestointien määrän suunnitelmakauden vuosilla lähemmäksi pitkän ajan keskiarvoa eli alle 200 milj. euron vuosittaisen tason. Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella kuitenkin aiemmin arvioitua (mm. 10 vuoden investointiohjelma) korkeammalla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien aiemmin arvioitua korkeampana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Erityisesti suuret raidehankkeet käynnistyessään nostavat näiden investointien määrää. Tämä nostaa erityisesti johtosiirtojen ja osin verkostojen saneerausinvestointien kustannuksia. Suunnitelmakaudella alkavat Kruunusillat- ja Kalasatama-hankkeet ovat tyyppiesimerkkejä kauden raidehankkeista. Kaavoituksen mukainen laajentuminen säilyy vakaan korkealla tasolla.

Vedenpuhdistuksen saneerausinvestoinneissa on käynnissä mm. Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen kapasiteetinosto ja perusparannus, Pitkäkosken pk 1 rakennussaneeraus sekä Vanhakaupungin selkeytyshallin vesikaton ja julkisivujen saneeraus. Nämä hankkeet jatkuvat vaihe vaiheelta myös tällä suunnittelukaudella.

Vedenjakelun uudisinvestoinneissa vahvistetaan mm. Helsinki-Vantaa lentoaseman suunnan vedenjakelua. Viemäroinnin uudisinvestoinneissa Aleksis Kiven kadun alueella tehdään merkittäviä viemäroinnin uudistamisia, joihin liittyy myös sekaviemäroinnin eriyttämisiä.

Alueverkoston rakentaminen jatkuu kaudella vilkkaana. Haja-asutusalueen suurimpia kohteita ovat Kiilan, Riipilän ja Reunan alueet. Suuria kaupunkilähtöisiä saneerauksia tehdään em. suurten raidehankkeiden lisäksi erityisesti Helsingissä, jossa rakennetaan useita kokoojakatuja kuten Kasin ratikan katuja, Mäkelänkatua, Mannerheimintietä ja Aleksis Kiven kadun aluetta.

Jätehuollon hankkeet keskittyvät ympäristöhaittojen minimoimiseen ja HSY:n toimipisteiden mahdollisimman tehokkaaseen hyödyntämiseen.

Aluepalvelulähtöisissä investoinneissa ensimmäinen Sortti-pienasema valmistuu vuoden 2021 lopussa Koivukylän Kierrätyskeskuksen yhteyteen ja talousarviovuonna on varauduttu toteuttamaan seuraava Sortti-pienasema Espoon Nihtisillan kierrätystavaratalon läheisyyteen. Lisäksi käynnistetään myös uuden Sortin tukikohtarakennuksen rakennustyöt ja jatketaan Kivikon vaarallisen jätteen varaston saneeraustöitä.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit keskittyvät jätteenkäsittelykeskuksen toiminnan varmistamiseen ja ympäristöhaittojen minimoimiseen. Suunnitelmakaudella toteutetaan muun muassa jätteiden loppusijoitusalueiden tiiviitä pintarakenteita ja maisemoidaan kaatopaikka-alueita ympäristölupien mukaisesti, lisätään suoto- ja hulevesien tasauskapasiteettia ja toteutetaan käsittelykenttiä Ämmäsuolle ja Seutulaan. Lisäksi toteutetaan kaasun- ja vesienhallinnan automaatio- ja sähkösaneeraukset sekä biojätteen käsittelylaitosten vuosittaiset ylläpito- ja kehittämissaneeraukset ja valmistaudutaan ohjaamaan biokaasulaitoksen mädäte maatalouskäyttöön. Ämmäsuon lämpötaloutta parannetaan varautumalla investoimaan kompostointilaitoksen lämpimän poistoilman hyödyntämiseen alueen kaukolämpöverkossa ja selvitetään biojätteen tunnelikompostointiajan lisäämistä, tavoitteena estää hajujen leviämistä ympäristöön. Materiaalitehokkuusinvestointina on talousarviovuonna varauduttu osallistumaan poistotekstiilin lajittelu- ja esikäsittelylaitteiston hankintaan niin, että lajittelu olisi mahdollista toteuttaa vuoden 2023 aikana joko itse tuotettuna tai vaihtoehtoisesti ostopalveluna. Blominmäen jätevesilietteen kehittyneisiin käsittelymenetelmiin tähtäävän lietteen pyrolyysin koetoimintalaitoksen rakennustyöt valmistuivat vuosien 2020-2021 vaihteessa. Suunnitelmakaudella ei ole varauduttu täyden mittakaavan laitoksen rakentamiseen vaan investointivarausta käsitellään investointiohjelman 2023-2032 hyväksymismenettelyn yhteydessä, kun koetoimintalaitoksen tulokset valmistuvat. Suunnitelmakaudella ei ole myöskään varauduttu tuulivoimalainvestointiin, tarvetta tarkastellaan 2023–2032 investointiohjelman laadinnan yhteydessä.

Muut toimintaa tukevat investoinnit keskittyvät talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella lähinnä jäteastiahankintoihin, Seutulaa alueen kehittämiseen kiertotalouden tarkoituksiin ja jätehuollon operatiivisiin järjestelmäinvestointeihin. Lisäksi suunnitelmakaudella on varauduttu investoimaan tarvittaviin maanhankintoihin, joista Uuden Sorttiaseman tontin maanhankinta ajoittuu vuodelle 2023.

Rahoitus

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2021 lopussa ennusteen mukaan noin 689 miljoonaa, mikäli vuoden 2021 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti. Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 436 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainamäärä sisältää myös nykyisen lainakannan uudelleen rahoitusta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 227,7 miljoonalla eurolla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 897 miljoonaa euroa.

Lähivuosien suurten investointien takia HSY:n omavaraisuusaste heikkenee suunnitelmakausilla, ollen vuoden 2024 lopussa 26,0 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 27,6 %. Suunnitelmakauden osin ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavalla ulkopuolisella lainarahoituksella heikentää omavaraisuutta.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se

- a. hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2022 - 2024 liitteen mukaisena,
- b. päättää valtuuttaa hallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2022 talousarvion puitteissa enintään 167 900 000 euroa,
- c. päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti;
  - Vesihuollon toimintamenot 119 833 000 euroa
  - Vesihuollon investointimenot (netto) 198 000 000 euroa
  - Jätehuollon toimintamenot 86 332 000 euroa
  - Jätehuollon investointimenot (netto) 22 350 000 euroa

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 19.11.2021
1004/02.020.200.2000/2021

Päätösehdotus Yhtymäkokous

- a. hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2022 - 2024 liitteen mukaisena,
- b. valtuuttaa hallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2022 talousarvion puitteissa enintään 167 900 000 euroa,
- c. päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti;
  - Vesihuollon toimintamenot 119 833 000 euroa
  - Vesihuollon investointimenot (netto) 198 000 000 euroa
  - Jätehuollon toimintamenot 86 332 000 euroa
  - Jätehuollon investointimenot (netto) 22 350 000 euroa

Päätös

Liitteet

- Toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024

4

Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkoston saneerauksen hankesuunnitelma

Hallitus 18.06.2021 § 87

Esittelijä Valmistelijat	Vs. toimitusjohtaja Pekka Hänninen Vesihuollon toimialajohtaja Tommi Fred, puh. 09 1561 3002 Osastonjohtaja Jyrki Kaija, puh. 050 463 9826 Hankepääällikkö Hanna Yli-Tolppa, puh. 050 339 4219
Yleistä	Hanke käsittää Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkoston kehittämisen ja saneerauksen. Alueen nykyinen vesihuoltoverkosto on saneeraustarpeessa. Se on osin toteutettu 1870-luvulla ja 1900-luvun alussa. Alueella on 3,3 km sekaviemäriä, jonka muuttamisen erillisviemäroinniksi tämä hanke mahdollistaa.
Hankkeen kuvaus	<p>Esplanadin alueelle on suunniteltu toteutettavaksi pitkän ajan kuluessa mittavat verkoston kehittämis- ja saneeraustoimenpiteet. Keskeinen osa suunnitelmaa on uuden viemäritunnelin rakentaminen Esplanadilta Munkkisaari-Mäntymäki viemäritunneliin. Sekaviemäriverkostot eriytetään, jolloin alueelle rakennetaan kokonaan uudet seka-/jätevesiviemärit sekä hulevesiviemäriverkosto. Tällöin hulevedet eriytetään jätevesistä ja alueen viemärintiijärjestelmä muuttuu lopulta pääosin erillisviemäroinniksi. Seka-/jätevesiviemärit ohjataan rakennettavaan tunneliin ja hulevedet suoraan mereen. Suunnitelman mukaiset kohteet toteutetaan asteittain pitkän ajan kuluessa ja pyritään yhteensovittamaan Helsingin ja YKT-osapuolten kunnallistekniikan rakentamisen ja saneerausten kanssa.</p> <p>Maaliskuussa 2021 on valmistunut Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkoston saneerauksen yleissuunnitelman tarkastus. Työn pohjalta hankkeen työryhmä on esittänyt valittavaksi viidestä vaihtoehdosta (mukana VE0 eli nykytilanne) vaihtoehdon (VE3), jossa alueen sekavedet ohjataan uuteen suunniteltavaan viemäritunneliin ja hulevedet mereen. Tässä vaihtoehdossa aiemman yleissuunnitelman mukaisia viemäreitä on tarkistettu lähemmäksi maanpintaa, lukuun ottamatta väliä Eteläranta - Esplanadin viemäritunneli, joka pidetään aiemman yleissuunnitelman mukaisena. Rakennussuunnittelun yhteydessä tutkitaan kaivamattomien tekniikoiden ja menetelmäsaneerausten käytön hyödyntämistä vesihuollon rakentamisessa.</p> <p>Hanke on jaettu kahteen osakokonaisuuteen, jossa ensin toteutetaan uusi viemäritunneli Esplanadilta olemassa olevaan Munkkisaari-Mäntymäki viemäritunneliin ja tämän jälkeen alueen maanpäälliset verkostojärjestelyt Esplanadien ja Etelärannan alueelle.</p> <p>Tunnelin jatkosuunnittelun vaihtoehdoksi on esitetty vaihtoehtoa Keskustan huoltotunneli - Kämpin huoltopiha. Tässä vaihtoehdossa tunnelin rakentamisen lisäksi myös käytön aikainen huolto tapahtuisi</p>

Keskustan huoltotunnelissa sijaitsevan Kämpin huoltopihan kautta. Vaihtoehto edellyttää tarkempaa suunnittelua Kämpin yhteydessä sekä vuoropuhelua ja sopimista sidosryhmien kanssa.

Maanpäällisten verkostojärjestelyiden osalta on suunnittelun aikana käyty vuoropuhelua Helsingin kaupungin eri toimialojen kanssa mukaan lukien Kruunusillat -hanke. Yhteensovitetusta on tehty myös Esplanadin puiston teknisen selvityksen osalta. Verkostojärjestelyiden osalta jatkosuunnittelussa selvitetään mahdolliset yhteishankkeet kaupungin ja YKT osapuolten kesken.

Yleissuunnitelmien tarkistuksen yhteydessä arvioitiin tarkasteltavien vaihtoehtojen toteutettavuutta. Arviointi ryhmiteltiin kuuteen pääkokonaisuuteen: vaihtoehtojen hyötyjen vertailu, rakentaminen, yhteishankkeet kaupungin kanssa, riskit, hiilijalanjälki, elinkaari (sisältäen investointikustannukset).

Työryhmä esittää jatkosuunnittelun vaihtoehdoksi herkkyystarkastelun perusteella parhaita pisteitä saanutta vaihtoehtoa VE3. Tässä vaihtoehdossa saadaan alueelle tyypilliset haasteet poistettua ja vesijohto- ja viemärintijärjestelmän toimintavarmuus hyvälle tasolle. Vaihtoehdon VE3 hyödyt ja haasteet pääpiirteittäin ovat:

- + Saneerauksen avulla päästään eroon alueella olevista haasteista ja alueen vesijohdot ja viemärintijärjestelmän toimintavarmuus saadaan hyvälle tasolle.

- + Viemärinti tasoja on tarkistettu lähemmäksi maanpintaa kustannuksien ja rakentamisen riskien pienentämiseksi.

- + Etelärannan kiinteistöjen turvaksi aiemmin suunnitellulle jätevedenpumppaamolle ei ole enää tarvetta, jolloin säästytään jätevedenpumppaamon hajuhaitoilta.

- Haasteeksi jää syvien kaivantojen muodostuminen Esplanadeilla ja Unioninkadulla.

- Viemäritasojen nostojen myötä kiinteistöjen hulevesien eriyttäminen pitää jatkosuunnittelun yhteydessä tarkastella tarkemmin.

Hankesuunnitelma on tehty pohjautuen yleissuunnitelman päivityksessä esitettyyn VE3:een.

Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkostojen kehittäminen ja saneeraus

Investointiohjelmassa hankkeelle on varattu 35,2 Me ja toteutusaika on 2024-2030.

Päätösehdotus (PH)

Hallitus päättää hyväksyä Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkostojen saneerauksen hankesuunnitelman investointiohjelmassa varatun mukaisena 35,2 Me (alv 0 %) ja toteutusajan 2024-2030 ja esittää sitä edelleen hyväksyttäväksi yhtymäkokoukselle.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 19.11.2021

994/00.01.013.0132/2021

Päätösehdotus Yhtymäkokous hyväksyy Esplanadin ja Etelärannan alueen vesihuoltoverkoston saneerauksen hankesuunnitelman investointiohjelmassa varatun mukaisena 35,2 Me (alv 0 %) ja toteutusajan 2024-2030.

Päätös

Liitteet

- Esplanadien alueen verkostojen kehittämisen hankesuunnitelma

5**Kruunusillat raitiotiehankeen vesihuollon hankesuunnitelma**

Hallitus 15.10.2021 § 134

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Vt. vesihuollon toimialajohtaja Jyrki Kaija, puh. 09 1561 2236

Hankkeen tausta ja toteutustarve

Kruunusillat -hanke yhdistää 10 kilometrin raitiotieyhteydellä Laajasalon, Korkeasaaren ja Kalasataman kantakaupunkiin.

Rakentaminen on alkanut kesällä 2021 valmistelevilla töillä, joista on tehty erillisiä päätöksiä. Tämän hetken tavoite koko hankkeen valmistumiselle on vuonna 2026, mutta aikataulu tarkentuu kuluvan vuoden aikana.

Kruunusillat-hanke toteutetaan kahden urakkamuodon yhdistelmänä. Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan väliset kaksi siltaa (Finkensilta välillä Sompasaari – Korkeasaari ja Kruunuvuorensilta välillä Korkeasaari – Kruunuvuorenranta) sekä Korkeasaaren maarakennustyöt toteutetaan kokonaisurakkana. Yhteyden muu rakentaminen tehdään allianssimallilla; vesihuollon rakentaminen tapahtuu allianssin kanssa yhteistyössä.

Allianssin tehtäviin on sisällytetty yhteyden varrella olevia muita maarakennus-, kadunrakennus- ja kunnallisteknisiä töitä eli ns. valmistelevia (liittyviä) töitä. Yksi tällainen on uuden Hakaniemensillan rakentaminen ja vanhan purkaminen. Näiden aiheuttamat kustannukset katetaan Kruunusillat allianssin budjetin ulkopuolelta Helsingin kaupungin muusta investointirahoituksesta. HSY:n osuudesta näihin töihin on HSY:n hallitus tehnyt päätöksen keväällä 2021.

Kruunusillat-hanke aiheuttaa merkittäviä ja mittavia vesihuollon johtosiirtoja ja lisäksi samalla toteutetaan muitakin HSY:n verkostojen kannalta tarpeellisia vesihuollon investointitöitä. Esimerkiksi johtojen uusimisia on tarkoituksenmukaista toteuttaa urakoiden alueilla tässä samassa yhteydessä. Lisäksi työn aikana tullaan rakentamaan useita vesihuollon tilapäisjärjestelyjä vesihuoltopalvelujen turvaamiseksi.

Vesihuollon suunnitelmat ja toteutus

Hankkeen yhteydessä laaditaan vesihuollon johtosiirtoihin ym. vesihuoltojärjestelyihin liittyvät suunnitelmat. Suunnitelmat perustuvat HSY:n vesihuollon verkko-osaston laatimiin esisuunnitelmiin. Johtosiirtojen ohella uusitaan alueen vesihuoltoa laajemminkin sekä rakennetaan työnaikaisia vesihuollon tilapäisjärjestelyjä. Toteutussuunnitelmat laaditaan allianssin toimesta HSY:n ohjauksessa ja hyväksyminä.

Allianssi vastaa osuuksillaan toteutuksesta myös vesihuollon osalta. HSY:n tehtävänä on vesihuollon verkostotekninen valvonta, HSY:lle määritellyt liittämisen- ja sulkemistyöt sekä verkoston vastaanotto.

Kustannukset

Kruunusillat -hankkeen toteutusvaiheen HSY:lle aiheuttamat kokonaiskustannukset, sisältäen (jo päätetyt) valmistelevat työt, ovat noin 37,1 Me. Koko hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 40,1 Me, kun toteutusvaiheen kustannuksiin lisätään hankkeen kehitysvaiheen kustannukset (noin 3 Me).

Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

Kehitysvaihe	3,0 Me
Toteutusvaiheen valmistelevat työt	10,5 Me
Muut toteutusvaiheen työt	26,6 Me
<hr/>	
Yht.	40,1 Me

Kaupunkien tarpeesta lähtevien johtosiirtojen kustannukset jaetaan HSY:n ja jäsenkuntien välisen KT-sopimuksen mukaisesti johtojen iän mukaan hankkeen ja HSY:n kesken, jolloin HSY:n osuus on 2,5 % / johdon ikävuosi. Tätä periaatetta noudatetaan myös tässä hankkeessa.

Henkilöresurssit

Tällä hetkellä hanketta hoitamaan on HSY:ssä nimetty yksi henkilö suunnittelun ohjaukseen ja yksi rakentamisen valvontaan; vesihuollon asiantuntijat tukevat näitä henkilöitä tarpeen mukaan. HSY:n omiin verkostotöihin käytetään verkon putkimestaria ja asentajaryhmää.

Aikataulu

Hankkeen suunnittelu on käynnissä.

Aikataulun mukaan Hakaniemen sillan rakentaminen käynnistyy toteutussuunnitelmien valmistumisen jälkeen syksyllä 2021.

Hankkeen hyväksymisvaiheet

HSY:n hallintosäännön 8 §:n 17 kohdan mukaan hallitus hyväksyy vesi- ja jätehuollon verkostoja, laitoksia, rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja maanrakennushankkeita koskevat hankesuunnitelmat, ellei tehtävä kuulu yhtymäkokoukselle, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

HSY:n hallituksen päätöksessä viranhaltijoiden rajojen muuttamisessa 16.6.2017 § 4 todetaan hankesuunnitelmien osalta seuraavaa: "Mikäli hankesuunnitelman kustannusarvio ylittää 30.000.000 euroa, se tulee viedä yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi."

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti 31.10.2019 Kruunusillat-raitiotien allianssitoteutuksen toteuttajan valinnasta ja kehitysvaiheen tilaamisesta.

HSY:n hallitus päätti 13.12.2019 § 132 osaltaan hyväksyä hankkeen allianssikumppanien valinnan ja kehitysvaiheen hankinnan (3,0 Me). Tässä

päätöksessä todettiin mm.: ”toteutusvaiheen kustannuksista ja käynnistämisestä päätetään myöhemmin erikseen”.

HSY:n hallitus päätti 13.11.2020 § 130 osaltaan hyväksyä Kruunusillat raitiotiehankeen tilaajan ja YKT-osapuolten yhteistyösopimuksen.

HSY:n hallitus päätti 28.5.2021 hyväksyä Kruunusillat hankkeen valmistelevat työt hintaan 10,5 Me.

Kaupunginvaltuusto päätti 25.8.2021 hyväksyä Kruunusillat-hankkeen toteutussuunnitelman ja raitiotien enimmäishinnan korotuksen.

Nyt tällä esitellyllä päätöksellä HSY:n hallitus toteuttaa 13.12.2019 §132 mukaisen toteutusvaiheesta päättämisen, toteaa Helsingin kaupunginvaltuuston yllä esitetyn päätöksen ja liittää HSY:n mukaan hankkeeseen sekä luo HSY:lle mahdollisuuden käytännössä toteuttaa hanketta yhteistyössä allianssin kanssa.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

- a. esittää yhtymäkokoukselle, että se hyväksyy Kruunusillat-hankkeen toteutusvaiheen vesihuoltojärjestelyiden hankesuunnitelman siten, että hankkeen toteutusvaiheen HSY:n kustannukset syyskuun 2021 hintatasosta ovat enintään 37,1 milj. euroa (alv 0 %, sisältäen aiemmin sovitut toteutusvaiheen valmistelevat ja liittyvät työt).
- b. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan tekemään asiaa koskevat hankinnat ja tilaukset sekä sopimaan mahdollisista lisä- ja muutostöistä.
- c. kehottaa Helsingin kaupunkia huolehtimaan päätilaaajatehtävistä, kuten riittävästä rakennustöiden valvonnasta sekä suunnittelun, toteutuksen ja kustannusten seurannasta ja raportoinnista HSY:lle yhdessä sovittavalla tavalla.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 19.11.2021
616/00.01.013.0132/2021

Päätösehdotus

Yhtymäkokous hyväksyy Kruunusillat-hankkeen toteutusvaiheen vesihuoltojärjestelyiden hankesuunnitelman siten, että hankkeen toteutusvaiheen HSY:n kustannukset syyskuun 2021 hintatasosta ovat enintään 37,1 milj. euroa (alv 0 %, sisältäen aiemmin sovitut toteutusvaiheen valmistelevat ja liittyvät työt).

Päätös

Liitteet

- Kruunusillat -raitiotiehankeen vesihuollon hankesuunnitelma

6
Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta

Hallitus 24.09.2021 § 122

Esittelijä
Valmistelija

Vs. toimitusjohtaja Pekka Hänninen
Johtava lakimies Miikka Pekkarinen, puh. 09 1561 3004

HSY:n hallintosäännön 36 §:n mukaisesti kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan valmistelusta yhtymäkokoukselle on määräykset 44 §:ssä ja saman kohdan mukaan tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa hallitukselle ja yhtymäkokoukselle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Yhtymäkokous päätti kokouksessaan 28.5.2021 § 2 merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuoden 2020 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle ja kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty.

Hallitus lausuu liitteen mukaisesti tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esiin nostamista asioista ja mahdollisista toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Päätösehdotus (PH)

Hallitus päättää

a. antaa yhtymäkokoukselle liitteen mukaisen lausunnon tarkastuslautakunnan vuotta 2020 koskevan arviointikertomuksen johdosta, sekä

b. ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se merkitsee liitteenä esitetyn hallituksen lausunnon tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 19.11.2021
696/00.01.013.0131/2020

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää merkitä tiedoksi liitteen mukaisen hallituksen lausunnon tarkastuslautakunnan vuotta 2020 koskevan arviointikertomuksen johdosta.

Päätös

Liitteet

- Lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta

7**Sidonnaisuusilmoitukset**

Yhtymäkokous 19.11.2021

Tarkastuslautakunta käsittelee 26.10.2021 kokouksessaan uudet ja täydennetyt sidonnaisuusilmoitukset ja hyväksyy ne julkaistavaksi HSY:n verkkosivuille ja toimittaa tiedoksi hallitukselle ja yhtymäkokoukselle.

Sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan sidonnaisuusrekisterissä [HSY:n verkkosivuilla](#).

Päätösehdotus

Yhtymäkokous merkitsee sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Päätös